

Poczucie własnej skuteczności a zachowania zdrowotne w grupie osób z rozpoznaniem choroby niedokrwiennej serca

Correlations between self-efficacy and health behaviors in patients with coronary artery disease

Krystyna Kurowska, Karolina Nowicka

Zakład Teorii Pielęgniarstwa przy Katedrze Pielęgniarstwa Zachowawczego – Collegium Medicum w Bydgoszczy, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń

Streszczenie

Wstęp. Choroba niedokrwienność serca jest schorzeniem najczęściej spotykanym w codziennej praktyce klinicznej wśród chorób układu krążenia. Jej konsekwencje są najczęstszą przyczyną zgonów. Najważniejszym elementem profilaktyki choroby wieńcowej a także najistotniejszą metodą leczenia są prawidłowe zachowania zdrowotne, których jakość w dużej mierze uwarunkowana jest przez poczucie własnej skuteczności. **Cel pracy.** Określenie wpływu pomiędzy poczuciem własnej skuteczności a preferowanymi zachowaniami zdrowotnymi, jako wyznacznika w utrzymaniu optymalnego stanu zdrowia. **Material i metody.** Badania przeprowadzono w Klinice Kardiologii Szpitala Uniwersyteckiego im. Jana Bizuela w Bydgoszczy, w grupie 104 osób z chorobą niedokrwiennością serca. Zachowania zdrowotne określono Inwentarzem Zachowań Zdrowotnych (IZZ) Juczyńskiego a poczucie uogólnionej własnej skuteczności – skalą GSES w adaptacji tego autora. **Wyniki.** Pozytywne zachowania zdrowotne częściej podejmują kobiety, osoby w starszym wieku, chorujący na inne choroby przewlekłe oraz mieszkające w mieście. Wyższe poczucie własnej skuteczności wykazano wśród mężczyzn, pacjentów w wieku 45-55 lat, niemających innych chorób przewlekłych oraz mieszkających w mieście. Pomiędzy poczuciem własnej skuteczności a preferowanymi zachowaniami zdrowotnymi wśród pacjentów z chorobą niedokrwiennością serca istnieje istotna zależność, co oznacza, że im wyższe poczucie własnej skuteczności, tym łatwiej podejmować zachowania prozdrowotne. **Wnioski.** Badania wykazały, że poczucie własnej skuteczności znacząco wpływa na jakość podejmowanych zachowań zdrowotnych. Należy zatem edukować pacjentów na każdym etapie choroby oraz doceniać ich starania włożone w utrzymanie optymalnego stanu zdrowia, wzmacniając ich poczucie samoskuteczności, co pozwoli na wydłużenie życia oraz poprawę jego jakości. *Geriatrics 2016; 10: 222-230.*

Słowa kluczowe: choroba niedokrwienność serca, poczucie własnej skuteczności, zachowania zdrowotne

Abstract

Background. Coronary artery disease is an illness most frequently met in everyday clinical practice amongst cardiovascular diseases. Its consequences are the most frequent causes of death. The most important element of preventing coronary artery disease and at the same time the most crucial method of treatment is an appropriate health behaviour which quality is largely determined by self-efficacy. **Aim of the study.** To specify the impact between self-efficacy and preferred health behaviour as a determinant to maintain optimal health. **Material and methods.** The research was carried out in Cardiology Clinic of Jan Biziel University Hospital in Bydgoszcz within the group of 104 persons suffering from coronary artery disease. Health habits were defined using the Health Behaviour Inventory (IZZ) by Zygfryd Juczyński and with Generalized Self Efficacy Scale – the scale of the GSES. **Results.** Positive health behaviour is more frequently undertaken by women, elderly, ill with other chronic diseases and ones living in a city. The higher sense of self-efficacy was demonstrated amongst men, patients in the age of 45-55, persons not suffering from other chronic diseases and ones living in a city. There is a crucial dependency between the sense of self-efficacy and preferred health behaviour amongst patients suffering from coronary artery disease,

what signifies that the higher self-efficacy the easier it is to undertake health-seeking behaviour. **Conclusions.** The research demonstrated the sense of self-efficacy significantly impacting the quality of undertaken health behaviour. Therefore patients are to be educated on each stage of the illness and their efforts to maintain optimal health should be appreciated, strengthening their self-efficacy, what will enable life prolongation and improve its quality. *Geriatrics 2016; 10: 222-230.*

Keywords: coronary artery disease, sense of self-efficiency, health habits